Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Tatiana Avasiloaie)
Dosarul nr.3r-582/23
2-23165750-02-3r-29112023

D E C I Z I E

30 noiembrie 2023 mun. Chișinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Veronica Negru
Judecători Ina Dutca și Ecaterina Palanciuc

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Dumitru Ghimp împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 24 noiembrie 2023, emise în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către Dumitru Ghimp împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr.1, Consiliului electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr.1/11 mun. Chișinău, Angela Zaporojan, cu privire la anularea actului administrativ defavorabil,

c o n s t a t ă :

În data de 20 noiembrie 2023, Dumitru Ghimp, a înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr.1, Consiliului electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr.1/11 mun. Chișinău, Angela Zaporojan, cu privire la anularea hotărârii nr.37 din 10.11.2023, anularea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița petrecute în data de 05.11.2023, în cadrul cărora a fost desemnată câștigător-Angela Zaporojan, invalidarea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute în data de 05.11.2023, prin care a fost desemnată câștigător-Angela Zaporojan, cu petrecerea alegerilor repetate și excluderea din cursa electorală a candidatului-Angela Zaporojan.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 24 noiembrie 2023, în conformitate cu prevederile art.207 alin. (1)-(2) lit. f) Cod administrativ, acțiunea a fost declarată inadmisibilă din motiv că, nu s-a respectat procedura prealabilă.

În data de 27 noiembrie 2023, Dumitru Ghimp, prin intermediul avocatului Sorin Corceac, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 24 noiembrie 2023, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe și remiterea cauzei spre examinare în instanța de fond. Invocând că, concluzia primei instanțe este eronată, iar printr-o astfel de abordare fiind susținute acțiunile ilegale atât ale candidatului-Angela Zaporojan, cât și ilegalitățile comise de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Colonița nr. 1/11 la declararea inadmisibilității contestației,

dar și inacțiunea Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1, la neexaminarea cererii prealabile, fiind afectate drepturile reclamantului la alegeri locale legale. Iar astfel, este evident că dispozițiile art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, sunt inaplicabile speței, deoarece recurentul a respectat calea prealabilă instituită de Codul electoral pentru litigiul electoral inițiat de reclamant în speță.

Intimata, Angela Zaporojan în data de 29.11.2023 a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii

Intimații, Comisia Electorală Centrală, Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr.1 și Consiliul electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr.1/11 mun. Chișinău, fiind notificați despre recursul declarat de Dumitru Ghimp împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 24 noiembrie 2023, referință nu au prezentat.

Analizând argumentele invocate de recurenți, normele procesuale și starea de fapt constatată în privința recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ conchide că, recursul este admisibil, dar neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art.243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Totodată, conform art. 95 alin. (1) și (8) din Codul electoral, (1) în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea. (8) Înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1).

Astfel, din actele cauzei rezultă că, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), a fost emisă în data de 24 noiembrie 2023, iar cererea de recurs fiind depusă de către avocatul Sorin Corceac în interesele lui Dumitru Ghimp, în data de 27 noiembrie 2023 (f.d.62-68), ceia ce denotă că recursul a fost declarat în termenul legal prevăzut de art.242 Cod administrativ.

Conform art.241 alin.(3) Cod administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Conform art.231 alin.(2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Art. 194 alin.(1) Cod administrativ, prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art.219 alin.(1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt *din oficiu* în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Astfel, verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanți la proces și a materialelor din dosar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, conchide că, prima instanță justificat și întemeiat a ajuns la concluzia privind declararea inadmisibilă a acțiunii.

În acest context, instanța de recurs constată din actele cauzei următoarea stare de fapt:

Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1108 din 04 iulie 2023, a fost stabilită data alegerilor locale generale pentru 05 noiembrie 2023.

În data de 08 noiembrie 2023, Dumitru Ghimp, a depus la Consiliul electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr.1/11 mun. Chișinău, contestație prin care a solicitat: anularea rezultatelor alegerilor Primarului s. Coloniţa, petrecute în data de 05.11.2023, în cadrul cărora a fost desemnată câştigător-Angela Zaporojan; invalidarea rezultatelor alegerilor Primarului s. Coloniţa, petrecute în data de 05.11.2023, prin care s-a desemnat câştigător-Angela Zaporojan, cu petrecerea alegerilor repetate şi excluderea din cursa electorală a candidatului-Angela Zaporojan. Care prin hotărârea Consiliului electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr.1/11 mun. Chișinău nr.37 din 10.11.2023, a fost declarată inadmisibilă.

În data de 13 noiembrie 2023, Dumitru Ghimp, a depus o cerere prealabilă la Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr.1, prin care a solicitat anularea hotărîrii Consiliului electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr.1/11 mun. Chișinău nr.37 din 10.11.2023, prin care a solicitat examinarea în fond a contestației și dispunerea anulării rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița petrecute în data de 05.11.2023, în cadrul cărora a fost desemnată câștigător-Angela Zaporojan, invalidării

rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute în data de 05.11.2023, prin care a fost desemnată câștigător-Angela Zaporojan, cu petrecerea alegerilor repetate și excluderea din cursa electorală a candidatului-Angela Zaporojan. Care prin hotărârea Consiliului electoral al Circumscripției Electorale municpale Chișinău nr.1 nr.206 din 15.11.2023, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin urmare, nefiind de acord cu hotărârea emisă pe marginea contestației, în data de 20 noiembrie 2023, Dumitru Ghimp, a înaintat acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr.1, Consiliului electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr.1/11 mun. Chișinău, Angela Zaporojan, cu privire la anularea hotărârii nr.37 din 10.11.2023, anularea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița petrecute în data de 05.11.2023, în cadrul cărora a fost desemnată câștigător-Angela Zaporojan, invalidarea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute în data de 05.11.2023, prin care a fost desemnată câștigător-Angela Zaporojan, cu petrecerea alegerilor repetate și excluderea din cursa electorală a candidatului-Angela Zaporojan, care prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 24 noiembrie 2023, în conformitate cu prevederile art.207 alin. (1)-(2) lit. f) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă.

Analizând temeinicia și verificând legalitatea încheierii supuse recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrative al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, conchide că prima instanță întemeiat a concluzionat de a declara inadmisibilă acțiunea.

La acest capitol Completul judiciar reiterează prevederile art.98 alin.(2) din Codul electoral, care prevede că, acțiunea în contencios administrativ înaintată la instanța de judecată competentă se examinează în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale Codului administrativ.

În conformitate cu art. 207 alin.(1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu, dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Conform art. 207 alin.(2) lit.f) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208.

Conform art.208 alin. (3) Cod administrativ, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, *acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.*

În acest context, Completul de judecată reține că, în sensul art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a

operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 6 din Codul administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sânt părți ale procedurii administrative.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Ținând cont de faptul că o dispoziție legală nu poate fi ruptă din sistemul normativ din care face parte şi nu poate opera în mod izolat, ci trebuie citită în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente care se completează una pe alta ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent, instanța de recurs reține la caz și prevederile art. 20 din Codul administrativ, conform cărora, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform codului.

Articolul 39 din Codul administrativ garantează oricărei persoane care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, dreptul de a se adresa instanței de judecată competente.

La rândul său, art. 189 alin. (1) din Codul administrativ statuează că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Sub aspect procesual, accesul liber la justiţie se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acţiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept.

Astfel, conform normelor legal-procesuale, pentru a pune în mişcare o acţiune, la caz în procedura contenciosului administrativ – legiuitorul a instituit obligativitatea întrunirii cumulative a unor condiţii de formă și conținut, precum ar fi: prezența activității administrative a unei autorităţi publice, revendicarea unui drept concret identificat, vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17, sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, respectarea procedurii prealabile în cazurile prevăzute, a competenței jurisdicționale, existența capacității procesuale, etc.

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, completul specializat atestă că, prima instanță neîntemeiat a declarat acțiunea ca fiind inadmisibilă, din motiv că, la

depunerea contestației de către Dumitru Ghimp din 08 noiembrie 2023, organul electoral nu a emis hotărârea de confirmare sau infirmare a alegerilor locale, motiv din care, doar după finalizarea procedurii administrative de confirmare/infirmare a alegerilor și a procedurii prealabile reclamantul Dumitru Ghimp, va fi îndreptățit să depună acțiune în contencios. Or, conform art. 174 alin. (1)-(3)Cod electoral, *Consiliile electorale de circumscripţie ale unităţilor administrativ-teritoriale de nivelul întâi prezintă procesele-verbale privind rezultatele alegerilor consiliilor electorale de circumscripţie ale unităţilor administrativ-teritoriale de nivelul al doilea sau, după caz, Comisiei Electorale Centrale*. (2) Consiliile electorale de circumscripţie, în termen de cel mult 10 zile de la data primirii rapoartelor, proceselor-verbale şi altor documente electorale de la birourile electorale, după caz, consiliile electorale de circumscripţie de nivelul întâi, dar nu mai devreme de soluţionarea definitivă de către organele electorale şi instanţele de judecată a contestaţiilor depuse conform procedurilor stabilite, confirmă sau infirmă printr-o hotărâre legalitatea alegerilor din circumscripţia electorală respectivă şi o transmit, în termen de 24 de ore după adoptare, Comisiei Electorale Centrale şi consiliilor electorale de circumscripţie respective de nivelul al doilea, care publică rezultatele definitive. (*3*) Odată cu confirmarea legalităţii alegerilor, consiliile electorale de circumscripţie respective declară candidaţii aleşi, atribuie şi validează mandatele consilierilor şi ale primarilor aleşi, confirmă lista candidaţilor supleanţi, cu adoptarea hotărârilor în acest sens. Persoana aleasă concomitent în funcţiile de primar şi consilier local prezintă consiliului electoral de circumscripţie consimţământul său de a fi validată în una dintre aceste funcţii.

Iar conform art. 176 Cod electoral, alegerile sunt declarate nule dacă în cadrul operaţiunilor electorale au fost comise încălcări ale prezentului cod care au influenţat rezultatele votării şi atribuirea mandatelor. Hotărârea cu privire la declararea alegerilor nule se adoptă de către Comisia Electorală Centrală în baza hotărârilor consiliilor electorale de circumscripţie respective.

Astfel, instanța de judecată menționează că reglementări similare cu privire la admisibilitate, la caz, a contestațiilor, sunt stipulate la art. 93 Cod electoral, ce stabilesc că: organele electorale verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea contestației. Dacă este inadmisibilă, contestația se declară ca atare prin hotărâre a organului electoral. Contestația se declară inadmisibilă, în special, când:

a) a fost depusă de un alt subiect decât cel stabilit la art.94 alin.(1) și (2) sau de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

b) nu a fost respectată procedura de examinare a cererii prealabile;

c) a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de prezentul cod;

d) nu corespunde cerințelor de formă și conținut, iar contestatarul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de organul electoral;

e) *contestatarul nu poate revendica încălcarea drepturilor sale electorale, cu excepția contestațiilor depuse în condițiile art.91 alin.(1) lit.d) și alin.(6);*

f) există o hotărâre cu privire la un litigiu electoral între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

g) a fost depusă concomitent la un alt organ electoral, o altă autoritate competentă

sau în instanța de judecată, în condițiile art.99.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, conchide că, prima instanța just a stabilit circumstanțele cauzei și a aplicat normele legale, ajungând la concluzia cu privire la declararea acțiunii ca fiind inadmisibile, din motiv că, reclamantul prematur s-a adresat la această etapă cu o asemenea acțiune, fiind în drept să-se adreseze doar după finalizarea procedurii administrative de confirmare/infirmare a alegerilor și procedurii prealabile.

Așadar, în circumstanțele în care acțiunea în contencios administrativ nu întrunește condițiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă, instanța de fond corect a conchis și nu a purces la examinarea și soluționarea fondului cauzei, deoarece chestiunile de procedură preced fondul acțiunii în contencios administrativ.

Prin prisma celor relatate, instanța de recurs reține că soluția adoptată de prima instanță prin încheierea contestată, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6§1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.

Or, simpla nemulțumire a părților de soluția adoptată de instanțele inferioare, *nu poate constitui motiv de admiterea a cererii de recurs, dacă nu este invocat sau dacă din conținutul recursului nu se întrezărește vreunul din temeiurile de recurs expres prevăzute de lege, iar* prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, reține că, instanța de judecată, reieșind din prevederile art.207 Cod administrativ, este obligată inițial să verifice din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ, și numai după examinarea admisibilității acțiunii, să examineze cauza în fond, expunându-se privind legalitatea actului contestat, iar în cazul dat cu certitudine s-a stabilit inadmisibilitatea acțiunii.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ nu poate reține la caz argumentele recurentului, care interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar concluzia primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material, cu aprecierea juridică cuvenită a probelor.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ concluzionează că prima instanță în mod legitim și întemeiat a declarat acțiunea inadmisibilă, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ.

Având în vedere cele expuse mai sus, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Dumitru Ghimp împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 24 noiembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art.243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrative al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, -

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Dumitru Ghimp împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 24 noiembrie 2023.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul	Veronica Negru
Judecător	Ina Dutca
Judecător	Ecaterina Palanciuc